

1. Inleiding

1.1 Voorgeschiedenis

Sinds het begin van het huidige schooljaar (2009-2010) hanteert Aldoende een continurooster, waarin alle leerlingen naar school gaan van 8.30 uur tot 14.00 uur. Er zijn twee pauzes: een korte ochtendpauze van 15 minuten en een middagpauze van 12.00 tot 12.30 uur waarin de kinderen in de klas, met hun leerkracht hun brood eten en daarna nog 15 minuten (buiten)spelen. Alle kinderen brengen ook deze middagpauze door op school. Het continurooster is ingevoerd omdat er veel problemen waren tijdens de tussenschoolse opvang. Vooral op de locatie van Aldoende 2 was het vaak chaotisch en onrustig, maar ook voor de jongsten op Aldoende 1 was de overblijf te druk. In eerste instantie heeft de school geprobeerd de tussenschoolse opvang professionaliseren. Dat is echter om meerdere redenen niet gelukt: voor de aanbieder (Partou) was het niet mogelijk tussenschoolse opvang te bieden tegen voor de ouders betaalbare vergoeding, evenmin lukte het om voldoende professionele krachten te vinden. Het schoolteam van Aldoende heeft vervolgens de knoop doorgehakt en gekozen voor een continurooster. Deze keuze is besproken met de MR en voorgelegd aan de ouders in het voorjaar van 2009. De afspraak die daarbij is gemaakt, is dat zowel bij de leerkrachten als bij de ouders de ervaringen met de nieuwe schooltijden zouden worden geëvalueerd. Enkele ouders hebben in het najaar het initiatief genomen voor een enquête onder alle ouders en hun plannen daarvoor voorgelegd aan de MR en de directie van de school. Een kleine werkgroep van vier ouders heeft vervolgens, in overleg met de directeur, de vragenlijst voor ouders opgesteld en de afname ervan georganiseerd. Dit verslag bevat de uitkomsten van de 'Oudervragenlijst nieuwe schooltijden Aldoende.'

1.2 Inhoud van de vragenlijst en wijze van afname

De vragenlijst bestaat uit 11 vragen. Die vragen hebben betrekking op: de mening van ouders en kind(eren) over het continurooster, de problemen en de eventueel positieve kanten van de verandering van de schooltijden, de suggesties en opmerkingen van ouders. Daarnaast is een aantal achtergrondkenmerken bevraagd zoals deelname van het kind aan buitenschoolse opvang en de groep waarin het kind zit.

De vragenlijst is afgenomen in de periode november 2009 – januari 2010. Gedeeltelijk zijn deze afnames is mondeling gebeurd door ouders zelf, gedeeltelijk zijn de vragenlijsten mee naar huis gegeven en daar door de ouders ingevuld.

1.3 Verwerking

De meeste vragen waren 'meerkeuze-vragen'. De antwoorden van de ouders op deze vragen zijn ingevoerd in een statistisch programma waarmee veel wordt gewerkt in sociaal-wetenschappelijk onderzoek (SPSS). Daarna zijn met behulp van het programma de resultaten berekend: hoeveel ouders vinden de nieuwe schooltijden goed, hoeveel ouders vinden dat juist helemaal niet? etc. Wat is het meest gegeven antwoord, wat is het gemiddelde? Hier gaat het om kwantitatieve analyses.

Op enkele vragen konden de ouders hun antwoorden in eigen woorden toelichten. Ook deze antwoorden zijn ingevoerd en uitgetypt. Ze zijn vervolgens kwalitatief geanalyseerd door ze te ordenen naar inhoud: antwoorden die inhoudelijk bij elkaar horen zijn bij elkaar gezet zodat een beeld ontstond van respectievelijk het type problemen dat ouders hebben ervaren, de

mogelijkheden die zij zien voor verdere verbeteringen, de belangrijkste positieve ervaringen, en de overige opmerkingen en tips van ouders.

Aldoende telde in januari 2010 ongeveer 335 leerlingen. Voor een deel van deze leerlingen geldt dat ook hun broertjes en/of zusjes op Aldoende zitten. De oudervragenlijst is voorgelegd aan de ouders. Per gezin is één vragenlijst meegegeven.

2. Resultaten

2.1 Achtergrondgegevens

In dit hoofdstuk geven we eerst een korte schets van het aantal ouders dat de vragenlijst heeft ingevuld, en van enkele achtergrondkenmerken van deze ouders: hoeveel kinderen hebben zij op Aldoende, in welke groepen zitten de kinderen, en maken zij wel of geen gebruik van buitenschoolse opvang?

De eerste twee vragen die we hieronder beantwoorden zijn:

1. *Door hoeveel ouders is de vragenlijst ingevuld?*
2. *In welke groep(en) zitten hun kinderen?*

In totaal hebben 138 ouders de vragenlijst ingevuld. Deze ouders vertegenwoordigen samen 169 kinderen: 26 ouders hebben namelijk niet één maar twee kinderen op de school, 5 ouders hebben ook nog een derde kind op Aldoende. Omgerekend naar het totaal aantal leerlingen van Aldoende (335) is de respons daarmee iets meer dan 50%.

Tabel 1 laat zien hoe deze leerlingen over de groepen zijn verdeeld. Niet alle groepen tellen evenveel leerlingen, dus grotere of kleinere aantallen in de kolom 'totaal' zeggen niet meteen iets over een hoge of lage respons van ouders met een kind in bijvoorbeeld groep 1 of groep 7. Zichtbaar is wel dat uit alle groepen minimaal 10 ouders de vragenlijst hebben ingevuld. Het grootste aandeel van de respons is afkomstig van ouders met een kind in één van de kleutergroepen: 34 ouders met een kind in groep 1 en 33 uit groep 2. Het geringst in absoluut aantal is de respons uit groep 7, waar 10 ouders hebben gereageerd.

De groepen 1, 2 en 3 zijn gevestigd in het hoofdgebouw van de school, Aldoende I. Groep 4 t/m 8 krijgt les in Aldoende II, opgeteld zijn beide locaties even sterk vertegenwoordigd (48,5% van de respons voor Aldoende I, en 50,3% voor Aldoende II).

Tabel 1: Ouderrespons per groep

	Aantal 1 ^e kind	Aantal 2 ^e kind	Aantal 3 ^e kind	Totaal	Percentage van de totale respons
Groep 1	34	0	0	34	20,1
Groep 2	31	2	0	33	19,5
Groep 3	12	2	1	15	8,9
Groep 4	11	1	1	13	7,7
Groep 5	13	10	0	23	13,6
Groep 6	14	2	0	16	9,5
Groep 7	5	3	2	10	5,9
Groep 8	16	6	1	23	13,6
onbekend	2	0	0	2	1,2
Totaal	138	26	5	169	100

De derde vraag die we hieronder beantwoorden luidt:

3. *Hoeveel van de ouders/kinderen maken gebruik van buitenschoolse opvang? Om hoeveel dagen per kind gaat het dan, naar welke (vorm van) bso gaan de kinderen?*

Deze vraag komt voort uit interesse naar mogelijke verschillen in ervaring van de nieuwe schooltijden tussen enerzijds ouders die gebruik maken van de buitenschoolse opvang, en anderzijds de ouders die zelf hun kinderen na school opvangen.

Van de 138 ouders die de vragenlijst invulden, geeft ruim 44% (n= 61) aan dat hun kinderen gebruik maken van buitenschoolse opvang. De overige 55% (n=76) doet dat niet. (Eén ouder heeft deze vraag onbeantwoord gelaten). Tabel 2 laat zien hoeveel dagen per week de kinderen die de bso bezoeken daarheen gaan.

Verreweg de meeste kinderen die deelnemen aan de buitenschoolse opvang, zijn daar twee of drie dagen per week (samen ruim 75% van degenen die gebruikmaken van bso).

Terzijde: wanneer we mogen uitgaan van een representatieve respons van ouders die wel/geen gebruikmaken van bso, blijkt uit de resultaten voor deze oudervragenlijst dat ruim 40% van de Aldoende-ouders gebruikmaakt van buitenschoolse opvang. Enige voorzichtigheid met deze conclusie is geboden, omdat het mogelijk is dat juist uit deze groep ouders de respons wat hoger of lager ligt.

Tabel 2: Aantal bso-dagen per kind

aantal bso-dagen					
		Aantal	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 dag	5	3,6	8,8	8,8
	2 dagen	23	16,7	40,4	49,1
	3 dagen	20	14,5	35,1	84,2
	4 dagen	5	3,6	8,8	93,0
	5 dagen	4	2,9	7,0	100,0
	Total	57	41,3	100,0	
Missing	System	81	58,7		
Totaal		138	100,0		

NB: niet alle ouders die aangaven gebruik te maken van de bso, hebben daarbij ook het aantal dagen ingevuld.

Tabel 3: Verdeling over de verschillende aanbieders van buitenschoolse opvang

naam bso					
		Aantal	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ziezo (Partou)	41	29,7	69,5	69,5
	Carrousel (Catalpa)	4	2,9	6,8	76,3
	Kasteel van Katoren (Partou)	12	8,7	20,3	96,6
	Ala Pikin	2	1,4	3,4	100,0
	Total	59	42,8	100,0	
Missing	System	79	57,2		
Totaal		138	100,0		

Opvallend is overigens dat vijf ouders aangeven dat zij gebruikmaken van een combinatie van twee soorten opvang voor buiten de schooltijden, in drie gevallen is dat voor een kind, eenmaal gaat het om twee kinderen, en eenmaal om drie kinderen uit een gezin.

(NB: 2x Ziezo + Carrousel, 1x Carrousel en Kasteel van Katoren, 1x Ziezo + gastouder, en 1x Ziezo + oppas)

2.2 De mening en ervaringen van ouders (en kinderen)

De belangrijkste reden voor het voorleggen van de enquête was de afspraak tussen de school en de ouders dat na een half jaar de ervaringen van de ouders met het continuurooster zouden worden geëvalueerd. Kernvraag in de enquête was dan ook vraag 4 hieronder:

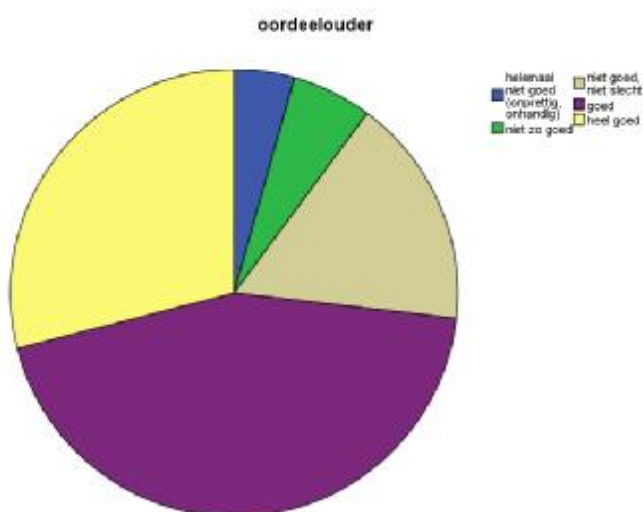
4. Hoe vinden de ouders de nieuwe schooltijden?

In tabel 4 is het overzicht opgenomen van de antwoorden van de ouders. De resultaten spreken voor zich. Wanneer we de antwoordcategorieën 'goed' en 'heel goed' samennemen, dan is 73,2% (n = 101) van de ouders (heel) goed te spreken over de nieuwe schooltijden. Van de ouders die reageerden op de vragenlijst oordeelt 10,1% negatief over het continuurooster. Het gaat om 14 ouders die invulden dat zij de nieuwe schooltijden 'niet zo goed' of 'helemaal niet goed' vinden. De overigen 23 ouders (=16,7%) kiest voor het neutrale antwoord 'niet goed, niet slecht'. Voor de overzichtelijkheid zijn de resultaten ook weergegeven in een 'taartdiagram', afbeelding 1.

Tabel 4: De mening van ouders over het continuurooster in aantallen, en responspercentages van de per antwoordmogelijkheid

		Aantal	%
Valid	helemaal niet goed (onprettig, onhandig)	6	4,3
	niet zo goed	8	5,8
	niet goed, niet slecht	23	16,7
	goed	61	44,2
	heel goed	40	29,0
	Totaal		138

Afbeelding 1: De mening van ouders over het continuurooster in beeld

Om na te gaan in hoeverre ouders en kinderen dezelfde mening zijn toegedaan, is in de vragenlijst ook aan de ouders gevraagd wat hun kinderen vinden van de nieuwe schooltijden. De vraag daarvoor luidde:

5. Hoe vindt (of vinden) uw kind(eren) de nieuwe schooltijden?

Het was vaak, maar niet altijd zo dat ouders en kinderen op een lijn zaten. Tabel 5 geeft het oordeel van de kinderen weer. Ruim driekwart van de ouders (76,1%) geeft aan dat hun kinderen het continuooster 'goed' of 'heel goed' vinden.

Er zijn enkele ouders (n = 12) die aangeven dat hun kind(eren) de nieuwe schooltijden 'helemaal niet goed', of 'niet zo goed' vinden, dat is 8,7% van de respons.

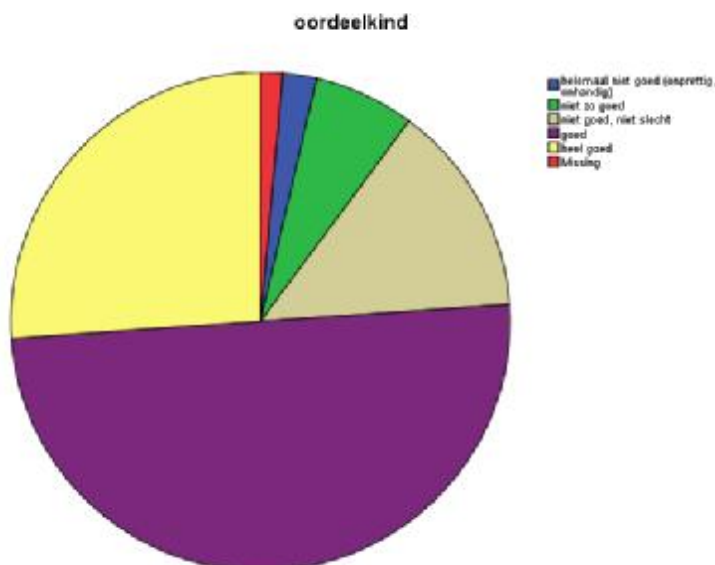
Er zijn twee ouders die deze vraag onbeantwoord hebben gelaten, en 19 ouders (13,8%) die aangeven dat hun kinderen de nieuwe schooltijden 'niet goed, niet slecht' vinden. *(NB: De berekening is gemaakt op het niveau van de ouders, niet over het aantal kinderen dat zij vertegenwoordigen. De resultaten zijn zo duidelijk dat omrekenen geen ander beeld zou opleveren. De uitkomst blijft dat zowel de meeste ouders als de meeste kinderen tevreden zijn met het continuooster).*

Ook voor deze vraag is een afbeelding toegevoegd waarin de resultaten op een andere manier worden weergegeven, zie afbeelding 2 voor de mening van de kinderen.

Tabel 5: De mening van de kinderen (volgens de ouders) over het continuooster in aantallen, en responspercentages van de per antwoordmogelijkheid

		Aantal	%
Valid	helemaal niet goed (onprettig, onhandig)	3	2,2
	niet zo goed	9	6,5
	niet goed, niet slecht	19	13,8
	goed	69	50,0
	heel goed	36	26,1
	Totaal	136	98,6
Missing	System	2	1,4
Totaal		138	100,0

Afbeelding 2: De mening van de kinderen over het continuooster in beeld

Veranderingen van schooltijden zoals die met ingang van het nieuwe schooljaar 2009-2010 hebben plaatsgevonden, vragen ook van ouders en hun kinderen aanpassingen. Het kan nodig zijn geweest voor ouders om hun werktijden te wijzigen en/of de duur of dagen waarop zij gebruikmaken van buitenschoolse opvang. Het is ook mogelijk dat bepaalde activiteiten waaraan de kinderen op vaste dagen in de week (met name op de woensdagmiddag) deelnamen, in de knel zijn gekomen. We hebben daarom in de enquête de volgende vraag opgenomen:

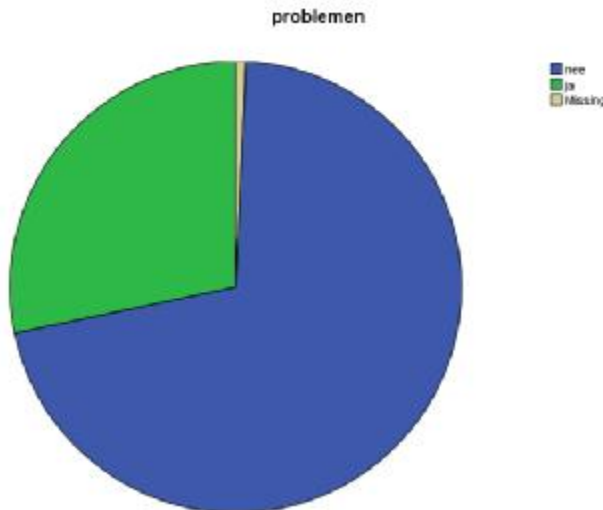
6. *Hebben de nieuwe schooltijden ouders of kind problemen gegeven?*

Voor 71% van de ouders (n = 98) die de vragenlijst invulden heeft de overstap naar het continuooster geen problemen gegeven. Voor 28,3% (n = 39) waren er wel problemen als gevolg van de verandering van de schooltijden. Tabel 6 en afbeelding 3, brengen de resultaten in beeld.

Tabel 6: Aantal en percentage ouders voor wie de nieuwe schooltijden wel en geen problemen hebben gegeven.

		Aantal	%
Valid	nee	98	71,0
	ja	39	28,3
	Total	137	99,3
Missing	System	1	,7
Total		138	100,0

Afbeelding 6: De mate waarin de nieuwe schooltijden ouders problemen hebben gegeven

Interessant is dan natuurlijk ook om te weten wat de belangrijkste problemen zijn (geweest) die ouders hebben ondervonden als gevolg van de veranderingen van de schooltijden van hun kind(eren). Ook daarnaar is in de vragenlijst gevraagd, de vraag luidde:

7. *Welke problemen deden zich voor?*

Voor een deel van de ouders die problemen hebben (gehad) vanwege de invoering van het continuooster geldt dat die problemen zich op meerdere gebieden voordeden, vandaar dat het totaal iets hoger uitkomt dan het totaal aantal van 39 ouders dat aangaf problemen te hebben ervaren.

De meeste problemen deden zich voor rond het werk van de ouders (18x) en de activiteiten van de kinderen na schooltijd (16x). Daarnaast geven 10 ouders aan dat zij problemen ondervonden met de buitenschoolse opvang. Bij deze vraag was de mogelijkheid opgenomen om het antwoord in eigen woorden toe te lichten. Een overzicht van alle antwoorden is opgenomen in bijlage 1 van dit verslag. In tabel 7 geven we in het kort weer welke problemen de ouders hebben beschreven.

Tabel 7: Overzicht van het type problemen waarmee ouders te maken hebben gekregen door de invoering van de nieuwe schooltijden

	Aantal
werk ouders <ul style="list-style-type: none"> • verschuiving van eigen werktijden was gepuzzel • nu kind om 14.00 uur thuis is, is er voor de ouder minder tijd om te werken • haasten om op tijd bij school te zijn 	18
bsa <ul style="list-style-type: none"> • geen plaats, maar nu wel nodig • hogere kosten, want meer uren • langere bsa-dagen voor het kind (rommelig) 	10
activiteiten na schooltijd (sport, muziek e.d.) <ul style="list-style-type: none"> • voetbal, muziek, paardrijden, zwemles moest afgezegd • clubs en verenigingen houden nog geen rekening met langere woensdag • kind heeft nooit meer een hele middag vrij 	16
anders, namelijk: <ul style="list-style-type: none"> • kind eet brood niet op omdat de pauze te kort is (5x) • slaaptijd jonger kind moest aangepast worden ivm ophalen om 14.00 uur • vermoeiend voor kind (groep 1) • minder tijd op woensdag voor ouder-kind activiteiten • kind is 's middags lang alleen thuis 	10
Totaal	54

(NB: In de vragenlijst was ook nog de categorie 'gedrag kind' opgenomen, daarvan hebben slechts 2 ouders gebruik gemaakt. Hun antwoorden zijn voor de overzichtelijkheid opgenomen in antwoord 5 'anders namelijk'. Ook daar werd namelijk regelmatig een toelichting gegeven die betrekken had op gedrag van het kind, met name over het eten en drinken van de kinderen tijdens de pauze op school).

Om na te gaan in hoeverre het gaat om blijvende problemen, dan wel om problemen waarvoor de ouders inmiddels -na vier maanden- een oplossing hebben kunnen vinden, is in de vragenlijst ook de volgende vraag voorgelegd:

8. Zijn de problemen inmiddels opgelost?

Ouders konden voor het beantwoorden van deze vraag een keuze maken uit drie opties:

1= ja, dat was (vrij) gemakkelijk

2= ja, maar dat was moeilijk

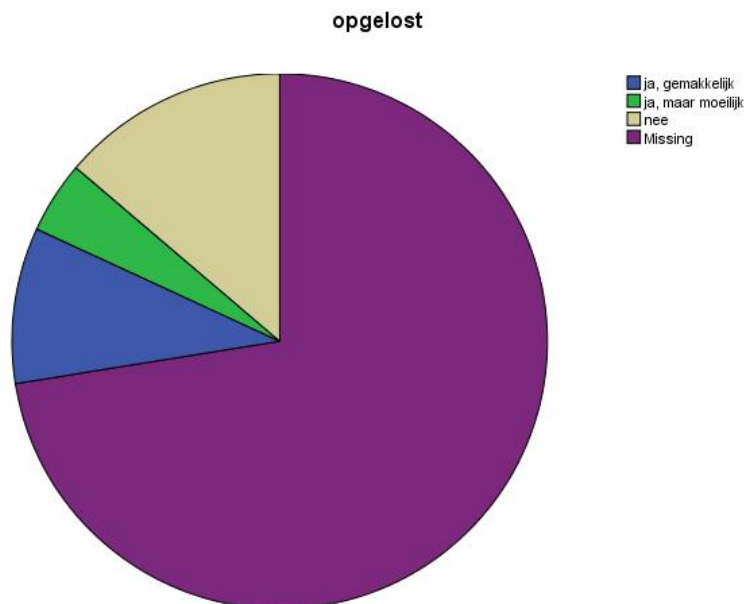
3= nee

Uit de resultaten, zoals opgenomen in tabel 8, blijkt dat in de helft van de gevallen de ouders de ontstane problemen inmiddels hebben kunnen oplossen (voor 34,2% van de problemen was dat gemakkelijk, voor de overige 15,8% was dat moeilijk). De andere helft van de problemen bestaat nog. Samengevat op basis van de toelichtingen, gaat het dan vooral om de volgende problemen: de ouders ervaren dat zij minder tijd hebben voor hun werk/eigen activiteiten, dat zij meer uren buitenschoolse opvang moeten betalen, en dat hun kind slecht eet en drinkt op school.

Tabel 8: De mate waarin de problemen rond het continurooster konden worden opgelost door de ouders

		Aantal	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja, gemakkelijk	13	9,4	34,2	34,2
	ja, maar moeilijk	6	4,3	15,8	50,0
	nee	19	13,8	50,0	100,0
	Totaal	38	27,5	100,0	
Missing	System	100	72,5		
Totaal		138	100,0		

Afbeelding 3: De problemen en de mate waarin ze konden worden opgelost in beeld

Het continurooster is ingevoerd om ook een aantal problemen op te lossen. De voornaamste aanleiding was de onrust tijdens de tussenschoolse opvang. Het is dan ook van belang om na te gaan of ouders ook (de bedoelde) positieve kanten ervaren van de nieuwe schooltijden hebben ervaren. Om die reden is de volgende vraag opgenomen in de enquête:

9. *Hebben ouders positieve ervaringen met de nieuwe schooltijden?*

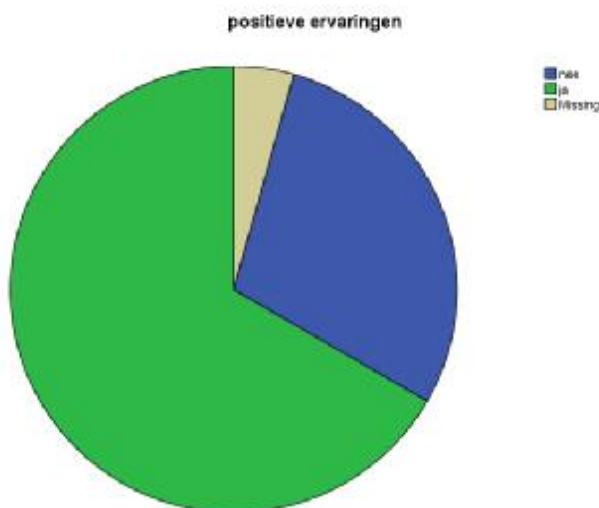
Deze vraag wordt door tweederde van de ouders (66,7%) positief beantwoord. De overige ouders (29%) heeft geen positieve ervaringen ondervonden van de invoering van het continurooster. (Enkele

ouders hebben deze vraag niet ingevuld). Tabel 9, en afbeelding 4 geven de antwoorden van de ouders weer.

Tabel 9: Aantal ouders dat aangeeft wel of geen positieve ervaringen te hebben met de nieuwe schooltijden

		Aantal	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nee	40	29,0	30,3	30,3
	ja	92	66,7	69,7	100,0
	Total	132	95,7	100,0	
Missing	System	6	4,3		
Total		138	100,0		

Afbeelding 4: Positieve ervaringen met de nieuwe schooltijden in beeld

Ook bij de vraag naar de eventuele positieve ervaringen van ouders werd gevraagd op welke gebieden deze ervaringen zich voordeden, en was er de mogelijkheid om een toelichting te geven in eigen woorden. Tabel 10 geeft een overzicht van zowel de gebieden, als van de toelichtingen die de ouders gaven, de bijbehorende vraag was:

10. Op welke gebieden zijn er positieve ervaringen met de nieuwe schooltijden?

In totaal hebben 88 ouders aangegeven op welke gebieden zij positieve bevindingen hebben als gevolg van de nieuwe schooltijden. Van deze ouders zijn er 26 die op twee of meer gebieden voordelen zien van het continuooster. Tabel 10 geeft een overzicht van het aantal keren dat ouders positieve ervaringen melden op een bepaald gebied, met daarbij een indruk van de toelichting die zij daarbij gaven. In bijlage 2 is de complete lijst van toelichtingen opgenomen.

Tabel 10: Overzicht van de gebieden waar ouders positieve ervaringen hebben met de nieuwe schooltijden

	Aantal
werk ouders <ul style="list-style-type: none"> • handiger te plannen • meer tijd voor het werk nu kind niet meer tussen de middag wordt opgehaald 	16
bso <ul style="list-style-type: none"> • woensdag minder lang • fijn om op de opvang te zijn als het nog rustig is 	8
activiteiten na schooltijd (sport, muziek e.d.) <ul style="list-style-type: none"> • veel tijd om te spelen of iets te ondernemen na school 	38
gedrag kind <ul style="list-style-type: none"> • kinderen eten beter • vinden het prettig om in de klas met de juf en de andere kinderen over te blijven • de onrust van de overblijf is weg 	23
anders, namelijk: <ul style="list-style-type: none"> • meer rust • duidelijke, vaste structuur is prettig voor het kind • minder kosten • minder heen-en-weer gehaast 	34
Totaal	119

Aan de ouders is ook de vraag voorgelegd of zij verbetermogelijkheden zien voor de huidige schooltijden.

11. Zien ouders verbetermogelijkheden voor de schooltijden? Zo ja, welke?

De ouders konden kiezen uit drie antwoordmogelijkheden:

1= niet nodig, de schooltijden zijn goed

2= nee

3= ja, namelijk

Tabel 11 laat zien dat ruim de helft van de ouders van mening is dat de schooltijden goed zijn zoals ze nu zijn. Nog eens een kwart van de ouders ziet geen verbetermogelijkheden. In totaal 20 ouders (14,5%) geeft aan dat zij nog wel verbetermogelijkheden zien. Zij geven daarbij de volgende uitleg:

- 5 ouders willen graag terug naar het oude rooster
- 7 ouders doen suggesties voor wat latere begin- en/of eindtijden, dan wel wat langere pauze.
- 11 ouders zouden graag zien dat hun kinderen op woensdag wat vroeger vrij zijn

Voor een compleet overzicht van de toelichtingen die ouders bij deze vraag gaven, zie bijlage 3 bij dit verslag.

Tabel 11: Verbetermogelijkheden voor de nieuwe schooltijden volgens ouders

		Aantal	Percent
Valid	niet nodig, de schooltijden zijn goed	79	57,2
	nee	34	24,6
	ja, namelijk...	20	14,5
	Total	133	96,4
Missing	System	5	3,6
Total		138	100,0

Samenhang tussen achtergrondkenmerken en de mening/ervaringen van ouders

Er zijn twee verdere analyses uitgevoerd. Ten eerste is nagegaan of er verschillen zijn tussen ouders die wel en ouders die geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang, in hun mening over de nieuwe schooltijden. Ten tweede is gekeken of er sprake is van verschillen tussen ouders met kinderen in de jongste, middelste of oudste leeftijdsgroepen.

De eerste vraag luidde dus:

12. Zijn er verschillen tussen ouders die wel en geen gebruik maken van buitenschoolse opvang in hun mening over de nieuwe schooltijden?

Tabel 12 laat zien dat ouders die geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang gemiddeld genomen iets positiever oordelen over de nieuwe schooltijden dan de ouders van wie de kinderen wel naar de buitenschoolse opvang gaan. Vergelijking van de gemiddelden laat echter zien dat het niet om een significant verschil gaat, al is er wel sprake van een tendens, dat de ouders die geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang in iets sterkere mate positief oordelen over het continuooster (met een gemiddelde score van 4,04), dan de ouders die wel gebruikmaken van de buitenschoolse opvang (met een gemiddelde score van 3,72).

Tabel 12: De oordelen van ouders die wel/geen gebruik maken van de bso

(1= helemaal niet goed, 2= niet zo goed, 3= niet goed, niet slecht, 4= goed en 5= heel goed)

Oordeelouder * bso deelname Crosstabulation				
		bso deelname		
		nee	ja	Total
oordeelouder	helemaal niet goed (onprettig, onhandig)	1	4	5
	niet zo goed	4	4	8
	niet goed, niet slecht	12	11	23
	goed	33	28	61
	heel goed	26	14	40
	Totaal	76	61	137
Gemiddeld oordeel		4,04	3,72	3,90

De tweede vraag was of er verschillen zijn die samenhangen met de groep waarin het kind zit:

13. Zijn er verschillen tussen ouders van kinderen uit onder-, midden- en bovenbouw in hun mening over de nieuwe schooltijden?

Voor het oordeel van de ouders maakt het niet uit of hun kind in onder-, midden- of bovenbouw zit. Dat wordt zichtbaar uit tabel 13a en 13b hieronder. De verschillen zijn klein, en zeker niet significant.

Tabel 13a: De oordelen van ouders over het continuurooster gerelateerd aan de groep van hun kind

groep kind 1 * oordeelouder Crosstabulation							
		helemaal niet goed	niet zo goed	niet goed, niet slecht	goed	heel goed	Totaal
groep kind 1	groep 1	2	1	6	18	7	34
	groep 2	0	1	6	13	11	31
	groep 3	1	1	2	4	4	12
	groep 4	0	0	1	3	7	11
	groep 5	0	1	3	6	3	13
	groep 6	0	2	3	7	2	14
	groep 7	1	0	1	1	2	5
	groep 8	0	2	1	9	4	16
	Totaal	4	8	23	61	40	136

Tabel 13b: De oordelen van ouders ingedikt tot drie categorieën (negatief, neutraal en positief) en ingedikt naar onder-, midden- en bovenbouw, in absolute aantallen en in percentages per leeftijdsgroep van het kind.

Groep kind 1	negatief	neutraal	positief	totaal
Onderbouw (groep 1 en 2)	4 (6,2%)	12 (18,5%)	49 (75,4%)	65 (100%)
Middenbouw (groep 3, 4 en 5)	3 (8,3%)	6 (16,6%)	27 (75%)	36 (100%)
Bovenbouw (groep 6, 7 en 8)	5 (14,4%)	5 (14,4%)	25 (71%)	35 (100%)
	12 (8,8%)	23 (16,9%)	101 (74,3%)	136 (100%)

(NB Twee ouders hebben niet aangegeven in welke groep hun kind zit)

Negatief = helemaal niet goed + niet zo goed; neutraal = niet goed, niet slecht; positief = goed + heel goed)

Overige opmerkingen

Aan het slot van de vragenlijst konden ouders hun opmerkingen, tips en ideeën noteren.

14. Welke opmerkingen, tips en ideeën hebben ouders nog meer?

In bijlage 4 zijn alle antwoorden opgenomen die ouders hier gaven. Ze kunnen worden samengevat in vijf categorieën:

- Ouders die aangeven blij te zijn met de (nieuwe) schooltijden, en de hoop uitspreken dat het zo blijft (15x)
- Ouders die aangeven dat zij liever zouden terugkeren naar de oude schooltijden (3x)
- Wensen en tips voor verbetering van de communicatie met ouders, verenigingen en buitenschoolse opvang (9x)
- Wensen en complimenten met betrekking tot het activiteiten aanbod na schooltijd (5x)
- Bezorgdheid over de zwaarte van het continuurooster voor de leerkrachten (3x)
- Overige opmerkingen (10x), waaronder het verzoek: "Ik zou graag een verslag lezen van deze enquête en de mening van de leerkrachten weten"

3. Conclusies

1. Respons is 50%, dat is voldoende om conclusies te kunnen trekken. In de respons zijn beide locaties van de school, Aldoende I en II, gelijkelijk vertegenwoordigd.
2. Zo'n driekwart van de ouders (en hun kinderen) vindt het continurooster een verandering ten goede.
3. Voor zo'n 30% van de ouders heeft de verandering van de schooltijden geleid tot problemen rond werk, opvang, activiteiten en gedrag van de kinderen. In de helft van die gevallen zijn de problemen inmiddels opgelost, voor de overige helft blijven ze bestaan. Het gaat dan bijvoorbeeld over extra kosten voor buitenschoolse opvang, of de ervaring dat het kind zijn/haar brood niet opeet tijdens de (korte) middagpauze op school.
4. Het grootste deel van de ouders ziet geen noodzaak of mogelijkheden voor verbeteringen in de huidige schooltijden. Van de 14,5% ouders die zulke mogelijkheden wel zijn, wil een klein deel terug naar het oude rooster, anderen zouden graag toch een vrije (woens)dagmiddag willen, de middagpauze iets willen verlengen, of opteert voor wat latere begin- en eindtijden.
5. Heel veel ouders (ruim 66%) geven aan dat zij positieve kanten ervaren van het continurooster. Positieve ervaringen van ouders met de nieuwe schooltijden hebben vooral betrekking op de voordelen van de langere vrije middag waarin kinderen activiteiten naar eigen keuze kunnen ondernemen, op de rust en regelmaat van het dagritme en op –en daar was het uiteindelijk allemaal om begonnen- de vreugde van ouders en kinderen over het wegvallen van de chaos en drukte van de overblijf (cq het heen- en-weer haasten tussen de middag van school naar huis en vice versa).
6. Er zijn geen verschillen tussen de oordelen van ouders die samenhangen met de leeftijd van hun kinderen. Er lijkt wel enig verschil van oordeel dat samenhangt met deelname aan de buitenschoolse opvang: ouders die geen gebruik maken van buitenschoolse opvang zijn gemiddeld genomen (nog) iets positiever over de nieuwe schooltijden dan ouders die wel gebruikmaken van buitenschoolse opvang (die overigens eveneens gemiddeld genomen positief oordelen over het continurooster). Verder onderzoek is nodig om precies te achterhalen hoe sterk het verschil is en/of waardoor het wordt veroorzaakt.
7. Veel ouders benadrukken aan het slot van de vragenlijst nog eens spontaan dat zij hopen dat het continurooster gehandhaafd blijft.

4. Aanbevelingen van de ouderwerkgroep

- De resultaten van de enquête onder ouders van basisschool Aldoende laten zien dat zij het huidige continurooster positief beoordelen. Aanbeveling is daarom de nieuwe schooltijden de komende jaren zo te handhaven.
- Het oplossen van problemen die enkele ouders nog ervaren, lijkt niet goed mogelijk zonder dat er voor anderen voor nieuwe problemen ontstaan. Een deel van de problemen kan echter mogelijk ondervangen worden wanneer ook andere scholen in het stadsdeel Amsterdam-Oost/Watergraafsmeer zouden overgaan naar een continurooster zoals Aldoende dat hanteert. Dat de kinderen van Aldoende nu tot 14.00 uur naar school gaan, ook op de woensdagmiddag betekent namelijk dat zij aan activiteiten buiten school soms niet kunnen deelnemen omdat

deze op woensdag bijvoorbeeld al om 13.00 uur starten. Effecten die wij verwachten van een betere afstemming van de schooltijden in het gehele stadsdeel zijn dan:

- a. Dat er betere mogelijkheden ontstaan voor clubs, verenigingen, muziekscholen, zwemlessen etc. om hun activiteiten aanbod te spreiden over alle middagen in een week (na 14.00 uur) waardoor de concentratie die nu plaatsvindt op de woensdagmiddag minder noodzakelijk wordt.
- b. Dat er een betere spreiding ontstaat over alle wekdagen in de vraag naar buitenschoolse opvang. Nu is er sprake van overvraging voor de maandag, dinsdag en donderdag, en onderbezetting op woensdag en vrijdag.
- c. Dat er meer ruimte komt voor de buitenschoolse opvang om een goed activiteiten aanbod met/voor de kinderen te organiseren, waar nu de woensdagmiddag voor veel kinderen als lang wordt ervaren, en op de andere middagen ná eten/drinken en vóór het ophalen door ouders eigenlijk weinig echte speeltijd overblijft.

Onze aanbeveling is daarom dat de resultaten van deze enquête ook worden voorgelegd aan het schoolbestuur waartoe Aldoende behoort (Over Amstel en IJ), de MR en GMR, en zomogelijk ook aan de stadsdeelraad. Op die manier kan een discussie worden gevoerd over nieuwe schooltijden voor het hele stadsdeel.

- Een aantal ouders geeft nadrukkelijk aan dat zij behoefte hebben aan betere communicatie van de school met ouders (“volgende keer een professionele procedure”, “ook een vragenlijst vooraf”), en anderen voor wie de nieuwe schooltijden gevolgen hebben: buitenschoolse opvang en verenigingen. Onze aanbeveling is dan ook dat de school zowel via de Nieuwsbrief de ouders informeert over de gang van zaken tijdens de pauzes, en dat er in de toekomst (meer) aandacht komt voor de contacten met organisaties rond/buiten de school, zoals de bso’s en buurthuizen. Om de ouders en het team goed te informeren over de uitkomsten van de enquête zal de werkgroep een korte samenvatting maken van dit verslag voor de Nieuwsbrief. Ons verzoek is het complete verslag toegankelijk te maken via de website van de school zodat degenen die de resultaten nauwkeuriger willen besturen dat kunnen doen.

Bijlage 1

Open antwoorden op de vraag: Hebben de nieuwe schooltijden u of uw kind(eren) problemen gegeven? Zo ja op welk gebied?

Werk ouders

- ivm erg veel vrije dagen
- kan 2 uur minder werken in eigen praktijk
- werk
- kon vaak tot 15.00 uur werken, tot 14.00 is echt te kort
- was even gepuzzel
- moeilijk combineren met werktijden
- het komt ons niet zo goed uit, belangen school en kind prevaleren echter, kind vindt het prima etc
- minder flexibele werktijden, minder tijd om ongestoord te werken
- in mijn werk is het niet mogelijk om met zekerheid om 14.00 bij school te zijn, praktijk valt mee
- 14 uur is vroeg als kind niet naar bso wil/ouder alleenstaand is
- haasten vanaf het werk naar school, verschuiven van roosters voor het werk

Buitenschoolse opvang

- noodzaak bso groter, echter geen plaats voor 2 kinderen op maandag
- langere dagen bso
- bso is lang/rommelig
- betaalt 2 uur meer bso
- bso is inmiddels geregeld, maar voor mijn kind niet de beste oplossing
- meer kosten bso
- meer kosten voor nso

Activiteiten van het kind na schooltijd

- voetbalclubje was niet meer mogelijk, moest opgezegd
- muziekles 'schatkistje met muziek' begint om 13 uur op woensdag, kind kan er nu niet heen
- zwemles op woensdag is soms lastig
- woensdagmiddag sportclubs zijn nog niet aangepast
- paardrijden op woensdagmiddag is onmogelijk geworden
- mijn kind is pas om 2 uur vrij op woensdag dus we kunnen niet sporten
- woensdagmiddagactiviteit naar een later tijdstip verplaatsen
- kind heeft nooit een hele vrije middag, lastig bij doen van activiteiten

Gedrag van het kind (hier de antwoorden opgenomen die betrekken hebben op het eten op school, of de kortere middagpauze)

- eten op school wat gehaast
- kind: weinig tijd om te eten
- kind eet slecht
- te korte speelpauzes, kind eet brood niet op
- hij heeft minder tijd voor zijn boterham, die komen nogal eens mee terug naar huis

Anders, namelijk...

- geen probleem wel nadeel dat tijd voor activiteiten ouders kort is tot 14 uur
- slaaptijd jongste kind
- continurooster is prima, maar zou het een half uurtje later kunnen beginnen en eindigen?
- minder tijd ouder-kind op vrije woensdagmiddag
- ons kind zit 's middags lang alleen thuis
- wel vermoeiend voor een kind in groep 1
- ons 2e kind sliep in de tijd dat wij de oudste ophaalden, nu moeten we hem vroeger in bed leggen

Bijlage 2

Open antwoorden op de vraag: Heeft u ook positieve ervaringen met de nieuwe schooltijden? Zo ja op welk gebied?

Werk ouders

- handiger voor het werk
- de woensdag wordt dag als andere, wat het minder lastig maakt eens te schuiven met werkdagen
- beter uren verdelen
- ik werk thuis en kan nu doorwerken ipv lunch-onderbreking en opvang tussen de middag
- komt beter uit op gebied van ons rooster (school etc)
- voorheen haalde ik M. op tussen de middag nu kan ik langer doorwerken

BSO

- woe is niet zo'n lange bso-dag,
- kinderen vinden het fijn op de opvang te zijn als het nog rustig is

Activiteiten kind na schooltijd

- hij heeft nog lekker een hele middag om te spelen
- schooldagen niet zo lang, je kunt na 14 uur nog iets ondernemen met je kind
- 's middags tijd om iets te doen
- op niet-bso dagen lekker lange middag om te spelen,
- activiteiten op school
- vroeg naar huis
- er is meer tijd om iets te doen, langere vrije middag
- meer rust en speeltijd 's middags, vooral fijn als er ook nog een clubje is
- vooral leuk op vrij dat ze eerder vrij zijn
- tijd voor haarzelf
- elke dag vroeg uit school, meer gelegenheid om nog dingen te doen, spelen, leren, boodschappen
- heeft meer tijd
- tijd om te spelen
- kind heeft meer tijd na school om iets te ondernemen

Gedrag kind (hier heb ik de antwoorden opgenomen die betrekking hebben op de overblijf)

- kind eet beter; blij niet naar de overblijf
- overblijven in de klas
- kinderen eten goed, was anders bij overblijf (weinig eten, veel onrust)
- blij dat drukke overblijf niet meer nodig is, kind klaagt niet meer over de overblijf
- samen eten met de juf
- fijn voor kind om in de klas te eten ipv overblijf
- geen overblijf!
- dochter heeft veel moeite gehad met de sfeer bij de overblijf, vindt lunch in de klas prettiger
- niet meer overblijven maar in de klas eten is prettig
- kind heeft geen last van overblijf
- minder vermoeiend door de onrustige opvang tussen de middag
- niet meer naar de overblijf waar hij vaak een hekel aan had
- mn onrust overblijf is weg
- kinderen vinden het leuk met klasgenoten te eten
- heeft nu tijd om boterham te eten, dat was niet het geval met de tso
- overblijf lijkt rustiger
- kinderen vinden het prettiger, hadden last van drukte tijdens overblijf (etc)
- kinderen vonden overblijven nooit leuk, nu fijner dat alle kinderen op school blijven
- kind en ouders denken dat het veiliger is geworden, er waren veel conflicten tijdens de overblijf
- kind in kleutergroep eet nu veel beter
- geen overblijf meer
- overblijven: nu meer rust voor ouder en kind, met juf in de klas bevalt prima

- geen tso meer, dat is heerlijk
- dochter vond overblijf verschrikkelijk, dus continuooster kwam als redding zeg maar
- kortere lunchpauze, is deze ook rustiger?
- geen overblijf -werd verschrikkelijk gevonden
- kind eet nu brood op en drinkt in pauze, vindt de pauzes beter dan tso,

Anders namelijk

- prettig voor het kind als er minder wisseling van de wacht is
- lekker duidelijk nooit vragen over hoe lang naar school ed
- lekker overzichtelijk, geen geheen en weer, rustiger, elke keer hetzelfde erg fijn
- het is duidelijk en efficiënt
- meer rust
- vaste structuur elke dag is heel goed voor kind
- voor kind is het rustiger
- opa en oma hoeven niet heen en weer om kind op te halen voor een uurtje en dan weer terugbrengen
- langere ontspanning tussen school en eten/slapen
- meer rust in de klas, minder agressie
- betere structuur gedrag kind
- ontwikkeling van ons kind
- meer rust
- rust
- sommige dagen iets meer rust voor het avondeten
- kostenpost minder
- haasten tussen de middag is over, vrije dag ouder kan nu veel beter benut worden
- meer rust, minder gehaast
- langer tijd met kind
- pedagogisch beter!
- regelmaat lijkt ons goed, en niet één dag is te lang

Bijlage 3

Open antwoorden op de vraag: Ziet u mogelijkheden voor verbetering van de schooltijden? Zo ja, welke?

Terug naar het oude rooster

- wel weer met overblijf, geen klachten van kind over onrust gehoord
- zelfde oude tijd
- ja, zoals 't was
- terug naar 15.00 uur
- terug naar oude tijden

Iets later beginnen, iets langere pauze, en/of iets langer doorgaan

- 9.00 tot 14.30 uur, gewoon iets later!
- het zou fijn zijn als de schooldag om 8.45 of 9.00 uur begon, 8.30 geeft elke dag opnieuw stress!
- mag ook elke dag tot 16.00 uur
- tot 14.30 uur om alle leeruren vol te maken
- langere pauze en door tot 14.30 uur
- tot 14.30 met iets langere pauze sluit ook beter aan bij andere scholen met continuurooster
- zou willen dat de kinderen tot 15.15 naar schoolgaan, maar dat kan niet heb ik begrepen

Toch een vrije (woensdag) middag

- 4 dagen langer (bijv. tot 14.30) en 1 dag korter (woensdag)
- woensdagmiddag vrijhouden voor andere activiteiten
- wat langere woensdag (vrij om 13 uur), andere dagen tot 14.15 uur
- tijden veranderen, woensdagen verkorten
- op woensdag tot 12.00 uur
- rooster dusdanig aanpassen dat kinderen woensdag vanaf 12 uur of half één vrij zijn, andere dagen langer
- hoewel een wat langere woensdagmiddag fijn zou zijn, vanaf half 1 of 1 uur
- woensdag om 12 uur vrij dan kunnen de kinderen sporten, andere dagen iets verlengen
- woensdag wel om 12.00 uur uit en andere dagen om 14.30 uur
- wekelijks of 2-wekelijks een verkorte schooldag
- voor de jonge kinderen een middag per week om 12.00 uur vrij

Overige opmerkingen

- het gaat niet om ernstige problemen, zie formulier
- soms jammer dat de kinderen woensdag tot 14 uur op school zijn terwijl vriendinnen al om 12 u vrij zijn
- meer aansluiting met de voorschool qua tijden
- afschaffen 'halve' dagen (12.00 uur vrij), combineer ze met standaardfeestdagen (suiker/offerfeest)
- liever niet opnieuw wijzigen, als dat wel gebeurt, dan liefst op woensdag eerder vrij
- misschien meer naschoolse activiteiten zoals muziek, voetbal, andere sport (we willen daarvoor ook wel betalen)

Bijlage 4

Overige opmerkingen, tips en ideeën van de ouders

Blij met de (nieuwe) schooltijden

- blij dat er een kostenpost minder is
- geen ervaring met andere schooltijden, blij met continuooster ivm minder halen-brengen
- kind nog kort op school, kennen alleen huidig rooster
- we vinden het ideaal in combinatie met werk, beide kunnen geen vrije woe nemen nl.
- ik hoop dat het dit rooster blijft, heel positief!
- zowel de kinderen als wij zijn blij met het continuooster, over omdat de onrust bij de overblijf weg is weg.
- fijn dat het overblijven nu minder onrust en gedoe geeft, dat is voor mij de grootste winst!
- ben heel erg tevreden mag zo blijven
- ik vind dit systeem prima
- doorzetten, prima!
- we vinden het belangrijk dat kinderen en school het rooster prettig vinden, doorgaan dus (etc)
- een heel goed initiatief
- positieve ervaringen tellen twee keer, voor twee kinderen
- als er geteld gaat worden telt dit formulier voor twee neem ik aan
- iha een verbetering voor het kind, 14.30 of 15.00 (veel) beter te combineren met werk

Liever terug naar de oude schooltijden

- het zou handig zijn om de woensdag te verkorten bij studiedagen of vrije dagen, hierdoor komen kinderen niet in de knoop met hun activiteiten. Of: terugdraaien.
- ik hoop dat we weer naar 15.00 uur gaan, nu bso voor 2x 1 uur per dag
- wij zouden blij zijn met het oude rooster

Communicatie met ouders, verenigingen en buitenschoolse opvang

- informatie naar cultuur en sportsector ivm schooltijden, veel activiteiten beginnen nu op woensdag om 14 uur
- volgende keer professionele procedure, niet terugdraaien (=sv zie formulier)
- een volgende keer bij voorkeur ook zo'n vragenlijst vooraf!
- niet goed: school heeft vooraf niet met Carrousel overlegd, kosten voor de extra bso zijn hoger dan van de tso, mogelijk zijn in de toekomst ook trainingstijden sportclub een probleem
- begeleiding is streng tijdens de overblijf, mijn kind durft geen hulp te vragen, de bedoeling was dat de kinderen met hun eigen leerkracht zouden eten, dat is nu veranderd zonder overleg met de ouders
- meer info geven voor sporten na school
- zie formulier: er zijn nog weinig activiteiten die mooi aansluiten (tussentijd), vb Sintfeest buurthuis begon om 12.30 uur
- betere communicatie met bso, deze is matig tot slecht
- de meeste scholen hanteren nog de korte woensdag, veel verenigingen etc zijn daarop in gesteld, aandringen op meer flexibiliteit (etc)

Activiteiten na schooltijd

- activiteiten via school
- het eten gebeurt vaak tijdens het spelen waardoor mijn kind nauwelijks eet op school, vind het erg goed dat de verlengde schooldagactiviteiten zijn uitgebreid!
- ook zijn we heel blij met de verlengde schooldagactiviteiten van 14-15. (etc)
- minimaal 1x p.w. een naschoolse activiteit op gebied van sport en/of cultuur
- het is fijn dat er naschoolse activiteiten zijn, jammer dat ze tussen twee blokken er niet zijn

Leerkrachten

- heel tevreden over de school. Het lijkt me zwaar voor de leerkrachten, benieuwd hoe zij de schooltijden ervaren
- continuooster lijkt me veel voor kind en lkr, kan toch overblijf niet anders geregeld?

- lekker zo houden, m.i. de beste oplossing, maar vinden de juffen dat ook, waar is hun pauze?

En verder:

- is het mogelijk een kleine intieme bso te vinden voor de kleinsten, in het pand: wil graag toelichten!!
- fijne kerstvakantie!
- liefst vrije- en studiedagen op vrijdag ipv op maandag
- mijn kind wil langere speeltijd in de pauze
- ik zou graag een verslag lezen van deze enquête en de mening van de leerkrachten weten
- evt de eerste pauze 5 minuten langer
- naast 'Meten is weten' is werkelijk beweging ook aan te raden!
- doordat ik nog niet aan het werk ben is het moeilijk te beoordelen of continurooster in combinatie met werk werkt
- voor de jongsten zou 1 middag in de week vrij zijn de week wat meer doorbreken
- ons kind is sinds september op school, we zijn geen andere tijden gewend

Vragenlijst ouders 'nieuwe schooltijden'

OBS Aldoende, november 2009

Sinds het begin van dit schooljaar (2009-2010) gaan de kinderen van Aldoende 1 en 2 iedere dag naar school van 8.30 uur tot 14.00 uur. De school wil graag weten hoe de ouders en de kinderen dit nieuwe lesrooster tot nu toe bevalt. Zou u daarom de volgende vragen willen beantwoorden?

Vragen	Antwoorden
1. Hoe vindt u als ouder de nieuwe schooltijden (elke dag van 8.30 tot 14.00 uur)	☐ helemaal niet goed (onprettig, onhandig) ☐ niet zo goed ☐ niet goed, niet slecht ☐ goed ☐ heel goed
2. Hoe vindt uw kind/kinderen de nieuwe schooltijden?	☐ helemaal niet goed (onprettig, onhandig) ☐ niet zo goed ☐ niet goed, niet slecht ☐ goed ☐ heel goed
3. Hebben de nieuwe schooltijden u, of uw kind(eren) problemen gegeven?	☐ nee (ga door naar vraag 6) ☐ ja
4. Zo ja, welke problemen?	☐ werk ouders ☐ buitenschoolse opvang ☐ activiteiten van het kind na schooltijd (sport, muziek e.d.) ☐ gedrag kind ☐ anders, namelijk _____ Toelichting: _____ _____ _____ _____
5. Zijn die problemen inmiddels opgelost?	☐ nee ☐ ja, dat was (vrij) gemakkelijk ☐ ja, maar dat was moeilijk

6. Ziet u mogelijkheden voor verbeteringen van de schooltijden?	☐ niet nodig, de schooltijden zijn goed ☐ nee ☐ ja, namelijk: <hr/> <hr/> <hr/>
7. Heeft u <i>positieve</i> ervaringen met de nieuwe schooltijden?	☐ nee (ga door naar vraag 9) ☐ ja
8. Zo ja op welk gebied?	☐ werk ouders ☐ buitenschoolse opvang ☐ activiteiten van het kind na schooltijd ☐ gedrag kind ☐ anders, namelijk _____ Toelichting: <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
9. Maakt u gebruik van buitenschoolse opvang?	☐ nee (ga door naar vraag 11) ☐ ja, namelijk _____ dag(en) per week
10. Zo ja, naar welke vorm van bso gaat/gaan uw kind/kinderen?	☐ gastouder ☐ Ziezo (Partou) ☐ Carrousel (Catalpa) ☐ Kasteel van Katoren ☐ anders, nl. _____
11. In welke groep zit(ten) uw kind(eren)?	☐ groep 1, sinds _____ ☐ groep 2 ☐ groep 3 ☐ groep 4 ☐ groep 5 ☐ groep 6 ☐ groep 7 ☐ groep 8
Ruimte voor opmerkingen, tips of ideeën:	

***** Hartelijk dank voor uw medewerking *****

